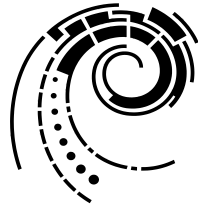

Nieuwegein

Openbare Orde en Veiligheid

Integraal Veiligheidsplan 2017-2020

Samen werken aan veiligheid

Raadsnummer 2016-323
Datum 24 oktober 2016
Auteur Maarten Meijerink
Versie 1.6

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Inleiding	6
3	Strategisch kader.....	8
	3.1 Missie	8
	3.2 Visie	8
	3.3 Doelstelling	8
	3.4 Uitgangspunten.....	8
	3.5 Strategische partners.....	9
4	Ambities	12
	4.1 Veilige buurten.....	13
	4.2 Misdrijven met een grote impact op het slachtoffer.....	17
	4.3 Georganiseerde ondermijnende criminaliteit	19
	4.4 Persoonsgerichte aanpak.....	21
5	Organisatie	22
	5.1 De gemeenteraad.....	22
	5.2 Het college	22
	5.3 De burgemeester	22
6	Bijlagen	23
	Bijlage I: Samenwerkingsverbanden	24
	Bijlage II: Veiligheidsanalyse Gemeente Nieuwegein 2011-2015.....	26

1 Voorwoord

Voor u ligt het Veiligheidsplan 2017-2020 voor de gemeente Nieuwegein. In dit plan staat beschreven hoe we er voor staan en waar we de komende jaren aan willen werken om de veiligheid te vergroten.

Veiligheid is voor iedereen in onze samenleving van belang. Wij willen allemaal wonen, werken, recreëren en verblijven in een omgeving waar we ons veilig voelen. Aandacht en zorg voor een veilige omgeving is dan ook van groot belang.

De afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van veiligheid. De wereld om ons heen verandert en daar moeten we op inspelen. Er zijn nieuwe vraagstukken die onze directe aandacht vragen, maar ook bestaande veiligheidszaken hebben blijvend aandacht nodig. Een omgeving zonder criminaliteit en overlast bestaat helaas niet. Maar door efficiënt en effectief te werken aan veiligheid kunnen we criminaliteit en overlast wel terugdringen, zodat we kunnen leven in een samenleving die veiliger is en veiliger voelt.

De gemeente, politie en het openbaar ministerie werken hierin samen, maar kunnen het niet alleen. Natuurlijk zijn zij als eerste aan zet, maar in samenwerking met anderen zal het resultaat veel groter zijn. De betrokkenheid en inzet van inwoners, ondernemers, scholen, zorg- en welzijnsinstellingen, vrijwilligersorganisaties en verenigingen is van groot belang. Deze betrokkenheid willen wij de komende vier jaar vergroten. Als iedereen binnen zijn of haar mogelijkheden bijdraagt aan een veiligere stad, waar we ons veilig voelen, dan zullen we dit ook bereiken.

Daarom werken we in Nieuwegein samen aan veiligheid.

Frans Backhuijs

Burgemeester gemeente Nieuwegein

2 Inleiding

In dit Integraal Veiligheidsplan 2017-2020 (verder: IVP) beschrijven we als gemeente wat onze missie, visie, uitgangspunten en ambities zijn op het gebied van veiligheid. Voor ons als gemeente is de opgave om samen met onze partners op het gebied van veiligheid, een afname van criminaliteit en een verbetering van het veiligheidsgevoel te bewerkstelligen. Het is daarbij niet alleen aan ons om de veiligheid te bewaken, we voeren wel de regie op dit gebied. Burgers, bedrijven en instellingen willen en kunnen steeds meer op eigen kracht aan de slag met vraagstukken waar wij ons als overheid tot nu toe verantwoordelijk voor hebben gevoeld. Deze ontwikkeling willen we gebruiken om samen met de inzet van gemeente, politie en Openbaar Ministerie (OM) onze slagkracht op gebied van veiligheid te vergroten.

Hoe is dit IVP tot stand gekomen?

Het IVP is tot stand gekomen door een analyse van de objectieve en subjectieve veiligheidscijfers over de periode 2011-2015. Hiervoor is gebruik gemaakt van de methode van een gebiedsscan¹ en is een veiligheidsanalyse² gemaakt. In 2015 en 2016 zijn verschillende wijkveiligheidsavonden gehouden, tijdens die avonden hebben we ons oor te luisteren gelegd om te weten wat er onder inwoners speelt. Ondernemers zijn via een online enquête bevroegd. Op 16 mei 2016 is een grote bijeenkomst gehouden waarin met inwoners en ondernemers is gesproken over het IVP. De uitkomsten van dit "gesprek over veiligheid in onze stad" zijn gebruikt bij het opstellen van dit plan.

Aansluiting bij de regio

Met dit IVP geven we lokaal uitvoering aan de op regionaal niveau benoemde prioriteiten uit de Gezamenlijke Veiligheidsstrategie Midden Nederland³. In deze veiligheidsstrategie worden de regionale prioriteiten en aanpak op het gebied van veiligheid geformuleerd. Het gaat om de thema's:

- *veilige buurten,*
- *misdrijven met grote impact op het slachtoffer,*
- *georganiseerde ondermijnende criminaliteit,*
- *persoonsgerichte aanpak (PGA).*

Al deze thema's vragen om nadere uitwerking op lokaal niveau, daarom zijn deze leidend voor de invulling van dit IVP.

¹ Bureau RVS, maart 2015, Integrale gebiedsscan gemeente Nieuwegein

² Bijlage II: december 2015, Veiligheidsanalyse Gemeente Nieuwegein 2011-2015

³ Bureau RVS, april 2015, Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2015-2018

Aansluiting bij andere beleidsterreinen

Het werken aan veiligheid staat nooit los van andere beleidsterreinen. Effectief werken aan de ambities op gebied van veiligheid vraagt een nauwe samenhang met bijvoorbeeld Betere Buurten en Eigenwijks, maar ook binnen de nieuwe verantwoordelijkheden in de WMO en Jeugdwet en de inrichting van de openbare ruimte. Tijdens de uitwerking van dit plan wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan deze samenhang. Via deze weg werken we niet alleen aan repressie, maar ook aan preventie.

Inspelen op ontwikkelingen

In een dynamische samenleving veranderen zaken snel, ook op het gebied van (on)veiligheid. In het IVP kunnen niet alle ontwikkelingen aan de orde komen. We maken continu de afweging welke inzet we op welk gebied moeten plegen. Hierin spelen de beschikbare middelen, de doorlooptijd, het gewenste kwaliteitsniveau en de urgentie vanuit het bestuur en de samenleving een belangrijke rol.

Regelmatig doen zich zowel zichtbare en mediagevoelige, als minder zichtbare veiligheidsincidenten voor die veel aandacht, middelen en capaciteit kunnen vragen. Uitgangspunt is dergelijke incidenten snel onder controle te krijgen en zoveel mogelijk te voorkomen dat deze escaleren aangezien de openbare orde en veiligheid in het geding is. Hierbij is het van belang toe te zien op het verloop van het straf- dan wel het zorgtraject, alle mogelijkheden te benutten om herhaling of escalatie te voorkomen en intensief contact te onderhouden met alle betrokken, belanghebbenden en partners.

Uitvoeringsplan

In dit IVP worden de hoofdlijnen en ambities voor de komende 4 jaar geformuleerd. In hoofdstuk 4 kunt u deze ambities terug vinden. Voor de uitwerking van deze ambities zal in samenwerking met Politie, OM en andere stakeholders, een uitvoeringsplan worden opgesteld. Het uitvoeringsplan zal beschrijven wat we het komende jaar, zullen doen om de ambities uit dit plan te bereiken. Om sturing te geven aan de aanpak zal het college elk jaar het uitvoeringsplan herijken. Dit geeft ons de mogelijkheid om ambities bij te stellen, nieuwe ambities te formuleren en op maatschappelijke ontwikkelingen te kunnen inspelen. De ambities in dit IVP kennen verschillende looptijden, om die reden zal elk uitvoeringsplan ook een meerjaren perspectief bevatten.

3 Strategisch kader

3.1 Missie

Nieuwegein is een gemeente waar inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen, waar het veilig is en waar verschillende partijen (Gemeente, Politie, OM, burgers, instanties, verenigingen enz.) samen werken aan het verbeteren van de veiligheid.

3.2 Visie

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Samenwerking staat daarom voorop. Met inwoners, ondernemers, gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en het maatschappelijk middenveld staan we samen voor een veilig Nieuwegein. Daarbij wordt criminaliteit aangepakt door de veiligheidsdriehoek (gemeente-politie-OM) en is er oog voor de relatie met zorgvraagstukken.

3.3 Doelstelling

Met het integraal veiligheidsbeleid werkt de gemeente als regisseur aan:

- Wijken waar inwoners en ondernemers veilig wonen, veilig werken, zich veilig voelen en bereid zijn zich in te zetten om de veiligheid in hun leefomgeving te verbeteren.
- Een effectieve samenwerking van alle verantwoordelijke partners. Deze partners nemen hun verantwoordelijkheid en spreken elkaar hier ook op aan.
- Een bewegelijke en alerte gemeenschap die blijvend werk maakt van veiligheid en waarin publieke en private partijen elkaar bijstaan en versterken om zowel objectief als subjectief gezien de veiligheid te verbeteren.
- Een verbetering van de objectieve veiligheid (veiligheidscijfers).
- Het uitvoering geven aan prioriteiten van het landelijke en regionale niveau daar waar de gemeente een rol heeft.

De resultaten van bovenstaande doelstellingen leveren een bijdrage aan het verbeteren van het gevoel van veiligheid. Op het gevoel van veiligheid is moeilijk te sturen, het kan wel gemeten worden. Bijvoorbeeld communicatie over bereikte resultaten kan een bijdrage leveren aan een verhoging van het gevoel van veiligheid.

3.4 Uitgangspunten

1. Werken aan veiligheid vanuit de eigen kracht

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Zowel voor inwoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld als ook voor gemeente, politie en het Openbaar Ministerie. In Nieuwegein is daarom het uitgangspunt dat een ieder uit zijn eigen verantwoordelijkheid en binnen zijn eigen kracht werkt aan

het verbeteren van de veiligheid. Daarbij zijn we als gemeente de verbindende schakel en ondersteunen we daar waar nodig, initiatieven vanuit de stad.

2. Eén slagvaardige overheid

In de repressieve aanpak van veiligheidsvraagstukken werken we intensief samen met diverse onderdelen van de overheid. Zo creëren we een slagvaardige overheid die vanuit verschillende onderdelen werkt aan hetzelfde doel. Hierbij zijn nadrukkelijk betrokken de Politie, het OM, bureau Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland (RVS), het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) en de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Maar ook onderdelen van onze eigen gemeente zoals wijkmanagers, stadstoezicht, casusoverleg extreem woonoverlast en het team Complexe Multi Probleem Gezinnen (CMPG). In de aanpak van veiligheidsvraagstukken werken deze partijen integraal samen, bijvoorbeeld in de vorm van integrale controles.

3. Persoonsgericht werken aan veiligheid

Voor een effectieve aanpak van criminaliteit en veiligheidsvraagstukken moet naast repressie en preventie, ook gekeken worden naar de verantwoordelijke persoon (of personen). Door op deze persoon een aanpak gericht op het gezin(systeem) los te laten, kunnen patronen van criminaliteit en overlast beter worden aangepakt. Binnen die aanpak is een combinatie van straf, zorg en andere (bestuurlijke) interventies beschikbaar.

4. Zorg en veiligheid versterken elkaar

Vaak zit achter een vraagstuk van criminaliteit of veiligheid een andere oorzaak verborgen. Regelmatig gaat het dan (ook) om zorgvraagstukken, bijvoorbeeld problemen met inkomen, huisvesting of op sociaal vlak. Daarom is het van groot belang dat zorg en veiligheid hand in hand met elkaar gaan. Zowel om veiligheidsvraagstukken effectief op te lossen, bijvoorbeeld door het bieden van zorg naast een strafrechtelijke aanpak, maar ook om veiligheidsproblemen voor te zijn door vroegtijdige signalering daarvan in de zorg. Zo versterken de zorg en veiligheid elkaar.

5. Samenhang tussen preventie en repressie

Het verbeteren van de veiligheid doormiddel van repressie gaat hand in hand samen met preventie (het voorkomen van onveiligheid). Repressie is een taak van de overheid (gemeente, politie, OM). Preventie is een taak die een belangrijke plek inneemt in de samenwerking met verschillende stakeholders.

3.5 Strategische partners

Behalve de gemeente hebben vele andere organisaties hun eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot veiligheid. Hieronder worden de meest strategische partners genoemd. Deze lijst is zeker niet uitputtend. Vooropgesteld, inwoners vormen de belangrijkste partner in veiligheid.

Inwoners

Inwoners zijn in de eerste plaats een partner van de gemeente bij veiligheid. Zij zijn degene die het meest merken van veranderingen op het gebied van veiligheid, maar ook degene die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren in de veiligheid op straat en het veiligheidsgevoel. Met de veranderende rol van de overheid verandert ook de rol van de inwoner in de aanpak van veiligheidsproblematiek. Steeds meer zal een beroep gedaan worden op de eigen kracht van inwoners. Het bundelen van de krachten van inwoners is daarbij een voorwaarde voor succes.

Ondernemers

Betrokkenheid van ondernemers en het gevoel verantwoordelijkheid te hebben voor de aanpak van onveiligheid kan een belangrijk verschil maken in de aanpak van veiligheidsproblematiek. De eigen kracht van ondernemers om te werken aan veiligheid en onveiligheidsgevoelens is daarbij steeds meer van belang vanwege de veranderende rol van de overheid. Het bundelen van de krachten van verschillende ondernemers is daarbij een voorwaarde voor succes.

Politie

Bij veiligheid wordt vaak snel gedacht aan het optreden door de politie. De politie vervult een essentiële rol in het bevorderen van de veiligheid en in het optreden tegen criminaliteit. Niet altijd is het terecht dat enkel aan de politie wordt gedacht. Er zijn meer partners die een belangrijke rol spelen in het veiligheidsdomein. De politie zorgt wel voor een brug naar partners in veiligheid en vervult een rol in het sluitstuk van de veiligheidsketen, daar waar repressief optreden noodzakelijk is.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (OM) is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke rechtshandhaving. Daarnaast heeft het OM gezag over de opsporingstaken van de politie, waarmee een belangrijk deel van de politiecapaciteit is gemoeid. Voor de gemeente is het OM een belangrijke samenwerkingspartner, zeker waar het gaat om de aanpak van bijvoorbeeld veelplegers en georganiseerde criminaliteit.

Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis Regio Utrecht, waar Nieuwegein bij is aangesloten, is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en gemeenten. Het faciliteert de integrale persoonsgerichte aanpak van overlastgevers en veroorzakers van criminaliteit. Veelplegers, jongeren, ex-gedetineerden zijn hier voorbeelden van. Op één fysieke plek werken de deelnemende partners aan het voorkomen van recidive, verbeteren van leefomstandigheden en structureel aanpakken van achterliggende problemen bij verdachten. Hiervoor gebruikt het veiligheidshuis de methode van de TOP-X aanpak.

Geynwijs

In de uitvoering van lokale zorgvraagstukken komt Geynwijs achter de voordeur bij inwoners. Zij kunnen vanuit deze rol ook een belangrijke ondersteuning bieden aan het aanpakken van veiligheidsvraagstukken. Daarbij hebben zij een signalerende rol.

Woningcorporaties en (grote) particuliere verhuurders

Woningcorporaties en (grote) particuliere verhuurders zijn verantwoordelijk voor een goede staat van hun vastgoed. Zij hebben ook een belangrijke rol ten aanzien van leefbaarheid en veiligheid. Hierbij moet vooral gedacht worden aan het signaleren en aanpakken van overlastgevende huurders maar bijvoorbeeld ook in de bestrijding van hennepsteelt.

Instellingen

Diverse instellingen vervullen een belangrijk rol in het veilig houden van de gemeente. Onderwijs, jongerenwerk, Halt, maatschappelijk werk, verslavingszorg, schuldhulpverlening, (jeugd) hulpverlening etc. maken onderdeel uit van de veiligheidsketen. Zonder deze partijen lukt het niet om overlast en criminaliteit te voorkomen of patronen van overlast en criminaliteit te doorbreken.

Samenwerkingsverbanden

Naast lokaal werkzame partners zijn er ook regionaal gezien strategische samenwerkingsverbanden. Het bureau Regionale Veiligheidsstrategie (RVS) en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) zijn voorbeelden van dergelijke organisaties die als netwerkpartner een rol kunnen spelen in de aanpak van veiligheid.

Overige externe partners

Naast de met naam en toenaam genoemde partners ken het veiligheidsveld nog andere partners zoals welzijnsorganisaties, verenigingen en scholen.

4 Ambities

De volgende paragrafen gaan per onderwerp in op onze ambitie voor de periode 2017 – 2020. De paragrafen zijn ingedeeld volgens de thema's uit de Gezamenlijk Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2015-2018.

Elke paragraaf begint met de beschrijving van het thema, vervolgens worden onderwerpen uitgewerkt. Daaruit volgt per onderwerp een ambitie voor de periode 2017-2020.

4.1 Veilige buurten

Het thema Veilige buurten gaat over de directe woonomgeving van de inwoners van onze gemeente, met uitzondering van de misdrijven met de grootste impact op het slachtoffer (deze komen terug in paragraaf 4.2). De onderwerpen autokraak, bedrijfsinbraak, fietsendiefstal, jongeren overlast, jeugdgroepen, vernielingen, winkeldiefstal, drugsoverlast, woonoverlast, polarisatie radicalisering en extremisme en cybercrime, maken onderdeel uit van dit thema.

4.1.1 Autokraak

Autokraak is een veel voorkomende vorm van criminaliteit in Nieuwegein. In de periode 2011-2015 is het aantal autokraken in Nieuwegein met 19% gestegen. Daarbij valt op dat het steeds vaker gaat om diefstal van onderdelen van auto's, in de plaats van losse spullen uit een auto. De goede toegankelijkheid van Nieuwegein per auto, via de snelweg, maar ook binnen Nieuwegein, is een belangrijke factor die onze stad aantrekkelijk maakt voor autokrakers. Daar komt bij dat daders vaak in georganiseerd verband hun slag slaan. Een effectieve aanpak van dit vraagstuk vraagt inzet op repressie, nauwe samenwerking met ondernemers en veiligheidspartners, doorbreken van de keten van gestolen spullen, preventie en het bieden van handelingsperspectief aan slachtoffers. Een integrale aanpak van dit onderwerp kan daarbij doorslaggevend zijn.

Ambitie

Het aantal autokraken is aan het einde van 2017 met 25% gedaald ten opzichte van 2015 (maximaal 580).

4.1.2 Fietsendiefstal

In de periode 2011-2015 is het aantal geregistreerde fietsendiefstallen in Nieuwegein met 67% gestegen. Deze stijging maakt duidelijk dat dit onderwerp de komende jaren aandacht verdient. Een effectieve aanpak van dit onderwerp vraagt inzet op repressie, nauwe samenwerking met ondernemers en veiligheidspartners, doorbreken van de keten van gestolen spullen, preventie en het bieden van handelingsperspectief aan slachtoffers.

Ambitie

Het aantal fietsendiefstallen is aan het einde van 2019 met 30% gedaald ten opzichte van 2015 (285).

4.1.3 Jeugdgroepen en jongerenoverlast

De aanpak van jeugdgroepen en jongerenoverlast is een prioriteit uit het IVP 2012-2015 en blijft dit ook in dit IVP. In de periode 2012-2015 is het aantal meldingen jongerenoverlast met 36% gedaald en waren een aantal jeugdgroepen in beeld. Dit waren verschillende groepen op verschillende niveaus. Daarbij was er 1 criminele jeugdgroep waarop een groepsaanpak is ingezet. Inmiddels is deze groep niet meer als zodanig in beeld, een andere criminele jeugdgroep is daarvoor in de plaats gekomen. Samen met jongerenwerkers, wijkmanagers, wijkagenten, corporaties, ouders en scholen zetten we actief in op het aanpakken van jeugdgroepen. Hierbij maken we gebruik van de kennis, ervaring en het netwerk van de lokale persoonsgerichte aanpak (L-PGA zie paragraaf 4.5.1). Door het toepassen

van de groepsscan (per 2016) worden groepen jaarlijks in beeld gebracht en zal een groepsgerichte aanpak worden opgesteld.

Jongerenoverlast is een vorm van overlast waarvan inwoners aangeven dat het hen ontbreekt aan handelingsperspectief. Daarom blijven we de komende periode inzetten op het bieden van handelingsperspectief voor het omgaan met jongeren overlast.

Ambitie

Het aantal jeugdgroepen blijft beperkt tot 2 per jaar. Daarbij wordt voor de bekende groepen altijd een groepsaanpak geformuleerd.

Inwoners weten wat doen bij jongerenoverlast en pakken dit zo goed mogelijk zelf aan.

4.1.4 Drugsoverlast

De productie, handel en het gebruik van drugs levert verschillende vormen van overlast op in onze maatschappij. Deze drugsoverlast uit zich op verschillende manieren. Vanuit inwoners en politiek komen met regelmaat signalen dat drugsoverlast te veel voorkomt in Nieuwegein, vaak in de woonwijken. Drugsoverlast heeft op deze manier een belangrijk effect op het gevoel van veiligheid in onze stad. Daarom willen we inzetten op het verbeteren van de informatiepositie op dit onderwerp zodat we een beter beeld krijgen van waar deze vorm van overlast voorkomt. Verder willen we een aanpak opstellen om drugsoverlast te laten afnemen.

Ambitie

Uiterlijk eind 2017 is er een analyse die inzicht geeft in de problemen rondom drugsoverlast, hoe drugsoverlast kan worden gemonitord en een basis geeft voor het opstellen van een aanpak.

4.1.5 Woonoverlast

Om een goede integrale ketenaanpak voor het aanpakken van woonoverlast te realiseren, is in maart 2010 het casusoverleg woonoverlast ingericht. Voor dit casusoverleg is een convenant opgesteld, de convenantpartners zijn de gemeente Nieuwegein, Politie Nieuwegein, Woningcorporatie Jutphaas Wonen, Woningcorporatie Mitros, Woningcorporatie Portaal, Altrecht/OGGZ-team, GGD Midden-Nederland, Vitras/CMD Algemeen Maatschappelijk Werk, MEE Utrecht, Gooi en Vecht, Stichting Beschermd Woonvormen Utrecht (nu Lister). Het casusoverleg spant zich in om woonoverlast te beperken. Dat doen ze door naar casussen te kijken en te bekijken hoe hier gezamenlijk kan worden gewerkt aan een oplossing. We blijven ons samen met onze partners in het casusoverleg extreem woonoverlast inzetten om woonoverlast te beperken en beheersen. Daarbij wordt er met snelheid gereageerd op signalen en een zo licht mogelijke aanpak gekozen. Bij lichtere vormen van overlast wordt burens gevraagd om gebruik te maken van buurtbemiddeling.

Ambitie

Het grootste deel van de casussen worden opgelost door vroegtijdig overleg, het maximaal aantal casussen dat behandeld wordt in het casusoverleg blijft op die manier beperkt.

4.1.6 Bedrijfsinbraak

Het aantal bedrijfsinbraken is in de periode 2011-2015 met 13% gedaald. Het werkelijke aantal ligt mogelijk hoger, reden daarvoor is dat ondernemers vaak geen aangifte doen. Hiervoor zijn verschillende redenen (schade is te klein, kost te veel tijd, levert niets op). Uit de enquête onder ondernemers blijkt dat de aanpak van bedrijfsinbraak voor ondernemers het meeste prioriteit heeft. Samen met gemeente, politie en ondernemers zetten we de komende jaren in op het tegen gaan van bedrijfsinbraken, door in te zetten op voorlichting.

Ambitie

Het aantal bedrijfsinbraken is aan het einde 2020 ten opzichte van 2015 niet gestegen.

4.1.7 Winkeldiefstal

Het aantal winkeldiefstallen is in de periode 2011-2015 met 4% gestegen, het gaat dan om een aantal van in totaal 6 winkeldiefstallen meer in 2015 dan in 2011. Relatief gezien een laag getal. Het werkelijke aantal ligt mogelijk hoger, reden daarvoor is dat ondernemers vaak geen aangifte doen. Hiervoor zijn verschillende redenen (schade is te klein, kost te veel tijd, levert niets op). Samen met gemeente, politie en ondernemers zetten we de komende jaren in op het beperkt houden van de winkeldiefstallen, door in te zetten op voorlichting. Om dit te bereiken zullen we met deze partners blijven werken aan het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Ambitie

Het aantal winkeldiefstallen is aan het einde van 2020 ten opzichte van 2015 niet gestegen.

4.1.8 Vernielingen

Onder vernielingen verstaan we diverse categorieën; Vernieling van/aan auto, vernieling van/aan openbaar vervoer/abri, vernieling van/aan openbaar gebouw, vernieling overige objecten en vandalisme/baldadigheid. De breedte van categorieën die onder dit thema vallen maken het vaak lastig in de aanpak. Sinds 2011 daalt het aantal vernielingen elk jaar. In 2015 was het aantal vernielingen met 17% gedaald ten opzichte van 2011.

Ambitie

Het aantal vernielingen is aan het einde 2020 ten opzichte van 2015 niet gestegen.

4.1.9 Polarisatie radicalisering en extremisme

Aanpakken van dit onderwerp kan alleen in samenwerking met diverse partijen (waaronder: scholen, zorgverleners, inwoners, corporaties, politie en Openbaar Ministerie). Duidelijke routes voor signaleren zijn daarbij van groot belang. Met de gemeente als regisseur worden deze signalen met de betrokken partners op de juiste manier opgepakt.

Radicalisering heeft daarbij de laatste jaren de meeste aandacht gekregen. Radicalisering is zorgelijk, zeker als dit uitmondt in jongeren en volwassenen (soms met (kleine) kinderen) die uitreizen en deel willen nemen aan een gewelddadige strijd. Zij gaan weg als relatieve 'amateurs' maar kunnen terugkeren als

'professionals'. Vanuit gemeente, politie en OM is er behoefte om in spoedeisende en minder spoedeisende gevallen af te stemmen waar het gaat om personen die mogelijk radicaliseren, dreigen uit te reizen, uitgereist zijn of teruggekeerd zijn van een gewelddadige strijd, en/of het bieden van hulp en ondersteuning aan achterblijvers. Hiervoor maken we gebruik van het gemeentelijk casusoverleg radicalisering.

Ambitie

Uiterlijk in 2017 is bij alle betrokken partijen bekend hoe en waar signalen van polarisatie, radicalisering en extremisme kunnen worden gemeld.

4.1.10 Cybercrime

Digitale criminaliteit als hacken, ransomware en oplichting via internet, zijn nieuwe fenomenen in onze maatschappij. Deze vallen onder de noemer cybercrime. De aanpak van cybercrime is relatief nieuw en krijgt steeds meer aandacht, het is een van de landelijke speerpunten. Op dit moment is er voor de gemeente geen rol benoemd bij het bestrijden van cybercrime. Toch voelen we het als onze verantwoordelijkheid dit onderwerp te benoemen en onze inwoners en ondernemers handelingsperspectief mee te geven om slachtoffers te voorkomen. Daarbij willen we wijzen op het belang van het doen van aangifte, als men slachtoffers is geworden.

Ambitie

Inwoners en ondernemers weten wat te doen om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van cybercrime en wat te doen als men slachtoffers is geworden.

4.2 Misdrijven met een grote impact op het slachtoffer

Het thema misdrijven met een grote impact op het slachtoffer gaat over die vormen van criminaliteit die een grote impact hebben op het dagelijks leven van de inwoners van onze gemeente. De onderwerpen woninginbraak, huiselijk geweld, straatroof en overvallen, maken onderdeel uit van dit thema.

4.2.1 Woninginbraak

In de periode 2011-2015 is het aantal woninginbraken met 9% gedaald, deze daling is vooral in 2014 terug te vinden. Het totaal aantal woninginbraken blijft hoog (321 in 2015) en de impact ervan op het slachtoffer is groot. Het voorkomen van woninginbraken heeft daarom onze prioriteit en dus blijven we hier nadrukkelijk op inzetten. Samen met inwoners, stadstoezicht, woningbouwcorporaties en politie werken we aan het voorkomen van inbraken. Door op verschillende manieren handelingsperspectief mee te geven aan onze inwoners, maken we ze beter weerbaar tegen woninginbraken. Daarbij maken we gebruik van de eigen kracht van alle partijen. Door inwoners opgezette WhatsApp preventiegroepen zijn daarbij een bekend effectief middel. Daarnaast zetten we met de persoonsgerichte aanpak (zie paragraaf 4.4) in op het aanpakken van bekende woninginbrekers.

Ambitie

Het aantal woninginbraken is aan het einde van 2019 ten opzichte van 2015 gedaald met 10% (289).

4.2.2 Huiselijk geweld

Geweld in de huiselijke kring is een vorm van geweld met grote impact op de slachtoffers. Huiselijk geweld vindt veelal plaats achter de voordeur en is daarom vaak slecht zichtbaar en moeilijk te bestrijden. Een goede aanpak van huiselijk geweld vraagt een doorlopende inzet van preventie tot nazorg. Hierbij is het ook van belang op regionaal niveau goede afspraken te maken. Dit is geregeld in de Regiovisie Huiselijk Geweld 2015-2017. In deze visie is ingezet op het versterken van de aanpak van preventie tot nazorg. Lokaal waar het kan en regionaal waar het moet. Daarbij besteedt Nieuwegein specifiek aandacht aan het tegengaan van handelingsverlegenheid in het signaleren en melden door professionals. Tevens besteden we in Nieuwegein specifiek aandacht aan meisjesbesnijdenis, een vorm van zware mishandeling, waarop nieuw ingestroomde inwoners uit risicolanden jaarlijks worden geïnformeerd. Om slachtofferschap te verminderen is het van belang dat mogelijke signalen van huiselijk geweld in een vroegtijdig stadium worden gemeld. Daarom zetten we in op het beter bekend maken van de route voor signalering en het geven van handelingsperspectief aan professionals en inwoners.

Ambitie

Uiterlijk in 2020 weten professionals en inwoners waar ze met signalen van huiselijk geweld terecht kunnen.

Nieuwegein sluit aan bij de aanpak en doelstellingen uit de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.2.3 Overvallen

Het totaal aantal overvallen per jaar in Nieuwegein is relatief laag. In de periode 2011-2015 is het aantal overvallen met 43% gedaald, van 7 in 2011, naar 4 in 2015. Niet duidelijk is waar deze daling door veroorzaakt wordt. Samen met de politie en ondernemers gaan we inzetten op de nazorg na een overval. Deze nazorg heeft als doel om herhaling te voorkomen. Daarbij zetten we in het kader van het Keurmerk Veilig Ondernemen gericht in, op het omgaan met overvallen.

Ambitie

Uiterlijk in 2020 start na elke overval een traject van nazorg. Via het Keurmerk Veilig Ondernemen zijn ondernemers geïnformeerd en getraind in het omgaan met overvallen.

4.2.4 Straatroof

In de periode 2011-2015 is het aantal straatroven in Nieuwegein met 29% gedaald, naar 17 in 2015. Het absolute aantal straatroven is daarmee laag, maar een straatroof is wel een zeer ingrijpende gebeurtenis voor het slachtoffer. Het preventief aanpakken van straatroof is lastig omdat niet is te voorspellen waar een straatroof gaat plaats vinden. Inzet op dit onderwerp zit vooral op het opsporen van de verantwoordelijke en deze personen aanpakken. Mogelijk kan ook hier de persoonsgerichte aanpak (paragraaf 4.4) een bijdrage leveren.

Ambitie

Het aantal straatroven is aan het einde van 2020 ten opzichte van 2015 niet gestegen.

4.3 Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Georganiseerde criminaliteit heeft de bovenwereld nodig om te kunnen functioneren en het is daarom niet ondenkbaar dat ook Nieuwegein hiermee in aanraking komt. Bijvoorbeeld in de vorm van hennepteelt, maar ook zwaardere incidenten als de wapenvondst in juli van 2015. De aanpak van georganiseerde criminaliteit zit hoofdzakelijk bij de politie, maar als gemeente willen we waar mogelijk ook bijdragen aan de aanpak. Dat doen we bijvoorbeeld met het aanpakken van de hennepteelt en door het screenen van vergunningaanvragen met behulp van de wet Bibob. Om een goede aanpak van op dit onderwerp te krijgen willen we de komende jaren inzetten op het concretiseren van de mate van aanwezigheid van georganiseerde criminaliteit in Nieuwegein. Dit is mogelijk via de methode van het ondermijningsbeeld, die in ontwikkeling is bij het RIEC. Het ondermijningsbeeld levert naast een betere bewustwording op de (mogelijke) problematiek in Nieuwegein, mogelijk ook casuïstiek op.

Ambitie

In 2017 wordt met behulp van een ondermijningsbeeld op hoofdlijnen concreter zichtbaar in welke mate ondermijnende criminaliteit een plek heeft in Nieuwegein

Casuïstiek die voortkomt uit het ondermijningsbeeld pakken we integraal aan.

4.3.1 Hennepteelt

De (georganiseerde) hennepteelt zorgt voor veel overlast (brandgevaar, waterschade en stankoverlast) en gevaarstelling in onder andere woonwijken. Het exploiteren van hennepkwekerijen gaat vrijwel altijd gepaard met andere strafbare feiten zoals geweld, fraude, belastingontduiking, witwassen van crimineel vermogen, illegale bewoning en energiediefstal. Door de wijze van organiseren van de hennepteelt is er veelal sprake van georganiseerde criminaliteit. Om deze vorm van criminaliteit aan te pakken, werken politie, OM, belastingdienst, woningbouwcorporaties, (grote) particuliere verhuurders en gemeenten samen in het Hennepconvenant Midden Nederland. In de aanpak van hennepteelt hebben de verschillende veiligheidspartners verschillende rollen. De politie is er voor opsporing, onderzoek en ontmanteling van de kwekerij, het OM richt zich op de strafrechtelijke vervolging en artikel 13b van de Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid een lokaal of woning te kunnen sluiten na aantreffen van drugs of hennepkwekerijen. In Nieuwegein passen we deze bevoegdheid sinds eind 2014 toe in lijn met de Beleidsregels Opiumwet 13b gemeente Nieuwegein. De aanpak van hennepzaken door de gemeente is in ontwikkeling. De praktijk leert dat de doorlooptijd van zaken relatief lang is (5 maanden of meer), reden hiervoor is vooral de mate van maatwerk die komt kijken bij de afweging tot gebruik maken van de bevoegdheid uit artikel 13b Opiumwet. Een hoge doorloopsnelheid van zaken is van belang om duidelijk te maken dat de gemeente (met haar partners) optreedt tegen de hennepteelt. Zo wordt Nieuwegein minder aantrekkelijk gemaakt om hennep te telen. Daarom willen we werken aan het verhogen van de doorloopsnelheid.

Ambitie

Uiterlijk in 2017 is de doorlooptijd van de bestuurlijke aanpak bij alle meldingen van overtredingen Opiumwet maximaal 3 maanden vanaf het moment dat een

hennepkwekerij is geconstateerd door de politie.

4.3.2 Mensenhandel-uitbuiting-prostitutie

Mensenhandel, uitbuiting en (illegale) prostitutie (bijvoorbeeld loverboys) zijn vormen van georganiseerde ondermijnende criminaliteit die vaak lastig te bewijzen zijn. Veel is daarbij afhankelijk van een goede signalering door bijvoorbeeld inwoners, professionals in de zorg, het onderwijs, maar ook bij politie en gemeente. De komende jaren zetten we in op het ontwikkelen van de meldroute van dergelijke signalen en aan het versterken van de slagvaardigheid door het inzetten op integrale weging en waar nodig behandeling van cases.

Ambitie

Voor het einde van 2018 is een signaleringsroute ontwikkeld waar signalen gemeld kunnen worden en worden deze signalen allemaal integraal gewogen en waar nodig opgepakt.

4.3.3 Wet Bibob

Bibob staat voor bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur. Deze wet moet voorkomen dat overheidsinstellingen onbedoeld hun medewerking verlenen aan criminele activiteiten door het verlenen van vergunningen, het geven van subsidies, het aangaan van een vastgoedtransactie of het verlenen van een overheidsopdracht (aanbesteding). De gemeente Nieuwegein past deze wet actief toe bij onder andere horeca exploitatie-, drank en horeca- en bouwvergunningen. Het toepassen van de Bibob start met een vragenformulier dat door de aanvrager moet worden ingevuld, daarna volgt een bureau onderzoek (open en half open bronnen), eventueel kan het RIEC worden ingeschakeld om advies uit te brengen en bij twijfel kan het Landelijk Bureau Bibob (LBB) worden gevraagd te adviseren. Op elk moment in dit proces kan het onderzoek uitwijzen of er wel of geen mate van gevaar is dat de vergunning kan worden misbruikt. Wat vervolgens kan leiden tot weigering of intrekking van de vergunning. De laatste jaren zijn we dit instrument steeds actiever en op meer gebieden gaan toepassen. De komende jaren werken we aan het stroomlijnen van processen rond Bibob. Vervolgens kan het aantal aandachtsgebieden voor Bibob worden uitgebreid.

Ambitie

Voor het einde van 2017 zijn de processen rondom Bibob vereenvoudigd, korter en geborgd in de organisatie.

Uiterlijk in 2020 passen we de Wet Bibob actief toe op subsidie aanvragen en aanbestedingstrajecten.

4.4 Persoonsgerichte aanpak

Vanuit oogpunt van veiligheid is de persoonsgerichte aanpak, een aanpak waarin een integrale mix van straf-, zorg- en overige interventies, gericht wordt op het (gezins)systeem van een crimineel. Het doel is de betreffende persoon uit de criminaliteit te halen, recidive te voorkomen en te voorkomen dat personen uit de omgeving van deze crimineel ook in de criminaliteit verzeild raken. Daarbij is speciaal aandacht voor broertjes en zusjes van criminelen. Onderdeel van dit thema is de lokale persoonsgerichte aanpak en de Top-X aanpak van het veiligheidshuis Regio Utrecht.

4.4.1 Lokale Persoonsgerichte Aanpak (L-PGA)

Achter een vraagstuk van criminaliteit of veiligheid zit vrijwel altijd onderliggende problematiek, bijvoorbeeld op gebied van de zorg. Daarom is het van groot belang dat zorg en veiligheid hand in hand met elkaar gaan. Zowel om veiligheidsvraagstukken effectief op te lossen, bijvoorbeeld door het bieden van zorg naast een strafrechtelijke aanpak, maar ook om veiligheidsproblemen voor te zijn door signalering daarvan in de zorg. Door signalen vanuit de zorg en vanuit veiligheid op één plek in de gemeente te delen, te beoordelen en waar nodig monodisciplinair of integraal op te pakken, versterken we zowel de aanpak van veiligheidsvraagstukken als ook zorgvraagstukken.

Ambitie

Uiterlijk eind van 2018 is het integraal oppakken van signalen lokaal geïmplementeerd.

4.4.2 Top-X aanpak

Het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en 26 gemeenten in de veiligheidsregio Utrecht. Het VHRU richt zich op de aanpak van ernstige overlast en criminaliteit. Het VHRU faciliteert de samenwerking binnen de aanpak van plegers van ernstige overlast en criminaliteit die kampen met complexe problematiek (Top X aanpak). Deze problematiek – die zich afspeelt op meerdere leefgebieden - is zo complex waardoor alleen de juiste combinatie van zorg, straf-, en hulpverleningsmaatregelen een oplossing kan bieden. Door de krachten van justitiële organisaties, zorgorganisaties en gemeenten te bundelen en op elkaar af te stemmen voorziet het Veiligheidshuis in deze combinatie. Zo worden (nieuwe) strafbare feiten verminderd en voorkomen. Het VHRU richt zich daarbij enkel op casuïstiek waar een justitieel component aan zit. En is de opschaling voor als de L-PGA ontoereikend is om het gewenste resultaat te behalen. Voor de Top-X aanpak van het VHRU wordt ook een inspanning van de gemeente verwacht. Het gaat hier vooral om maatwerk om een Top-X'er te helpen aan inkomen, dagbesteding, enzovoorts. Met als doel om recidive te voorkomen onder die personen die verantwoordelijk zijn voor een belangrijk deel van de overlast en criminaliteit in onze gemeente.

Ambitie

We blijven werken volgens de methode van de Top-X aanpak en dragen bij aan het op casusniveau realiseren van maatwerkoplossingen binnen de mogelijkheden die wij als gemeente daarvoor beschikbaar hebben.

5 Organisatie

5.1 De gemeenteraad

De raad stelt de kaders van het veiligheidsbeleid in het IVP en vervult op basis van de doelstellingen in het IVP een controlerende taak. De raad neemt kennis van het uitvoeringsplan dat het college vast stelt. De raad heeft een mogelijkheid tot het stellen van kaders, via de programmabegroting, onder het programma Leefomgeving en Veiligheid.

5.2 Het college

Alle beleidsterreinen raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsbeleid, waardoor veiligheid kan worden beschouwd als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele college. Veiligheid werkt door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op veiligheidsaspecten van het gemeentelijk beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van integraal veiligheidsbeleid. De burgemeester vervult daarbij een bijzondere rol.

5.3 De burgemeester

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en is daarvoor als eerste aanspreekbaar en politiek verantwoordelijk. De burgemeester heeft het opperbevel bij rampen, branden of grootschalige calamiteiten en is de gezagsdrager op het terrein van de openbare orde en veiligheid en hulpverlening. De burgemeester vervult in verband met deze wettelijke taken een coördinerende rol binnen het integraal veiligheidsplan. Binnen de lokale driehoek (gemeente, politie en OM) stemt hij met de Officier van Justitie af wat de rol van de politie is als het gaat om de uitvoerende taken binnen het IVP en welke capaciteit daaraan gekoppeld kan worden.

Op bestuurlijk niveau voert de burgemeester in het Districtelijk Veiligheidscollege overleg over de voortgang van de aanpak van veiligheidsthema's in het district West Utrecht. Dit overleg vindt vier maal per jaar plaats. De burgemeester heeft daarnaast een tweewekelijks overleg met de teamchef van politie basisteam Lekpoort (Houten/Vianen/Nieuwegein).

6 Bijlagen

Bijlage I: Samenwerkingsverbanden

In het IVP hebben we de onderwerpen behandeld waaraan we in de periode 2017-2020 prioriteit geven. Daarvoor werken we samen met strategische veiligheidspartners. Vaak ook in samenwerkingsverbanden.

<i>Naam samenwerkingsverband</i>	<i>Toelichting</i>
Bureau Regionale Veiligheidsstrategie	Op 1 januari 2010 is het door het Regionaal College ingestelde bureau Regionale Veiligheids Strategie (RVS) van start gegaan. Het bureau is van de gemeenten, politie en Openbaar Ministerie van de eenheid Midden-Nederland. Gezamenlijke doelstelling van het bureau is ondersteuning in het versterken van de veiligheidsaanpak. Bureau RVS is verantwoordelijk voor oplevering van een nieuwe Regionale Veiligheidsstrategie 2015-2018. Bureau RVS ondersteunt de veiligheidspartners in het veiliger maken van de regio.
Hennepconvenant Midden-Nederland 2015	De hoofddoelstelling van het convenant is om, door een eenduidige integrale aanpak, het aantal hennepkwekerijen en de daarmee samenhangende overlast, verloedering en gevaren terug te dringen en potentiële hennep telers te ontmoedigen. Ook de verwevenheid van de hennepcriminelen met de bovenwereld wordt hiermee aangepakt.
Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Midden-Nederland (RIEC-MN)	Het RIEC MN is een samenwerkingsverband dat informatie-uitwisseling en samenwerking faciliteert tussen gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst en Bijzondere Opsporingsdiensten. Het doel van het RIEC MN is voorkomen dat de overheid criminelen faciliteert en voorkomen dat er een vermenging ontstaat tussen de boven- en de onderwereld. Het gaat hierbij met name om het bestrijden van de onzichtbare criminaliteit binnen de thema's mensenhandel, hennep teelt, vastgoedfraude, witwassen en financieel-economische criminaliteit. Op verzoek van een burgemeester of convenantpartner kan het RIEC alle beschikbare informatie verzamelen over personen en locaties waarover een vermoeden is dat daar criminele activiteiten plaatsvinden. Samen met de convenantpartners wordt deze gebundelde

	<p>informatie door het RIEC MN voorzien van een advies over de aanpak van het probleem en wie daarin een leidende rol moet krijgen. Daarnaast ondersteunt het RIEC MN gemeenten bij het uitvoeren van bestuurlijke aanpak en toepassen van o.a. de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). Ook geeft het RIEC MN trainingen en begeleidt intervisiebijeenkomsten gericht op het ontwikkelen van kennis over de toepassing van bestuurlijke instrumenten.</p>
Veiligheidshuis Regio Utrecht	<p>Het Veiligheidshuis Regio Utrecht (VHRU) is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en 26 gemeenten in de veiligheidsregio Utrecht. Het VHRU richt zich op de (individuele) aanpak van ernstige overlast en criminaliteit. Het VHRU faciliteert de samenwerking binnen de aanpak van plegers van ernstige overlast en criminaliteit die kampen met complexe problematiek (Top X aanpak). Deze problematiek – die zich afspeelt op meerdere leefgebieden - is zo complex waardoor alleen de juiste combinatie van zorg, straf-, en hulpverleningsmaatregelen een oplossing kan bieden. Door de krachten van justitiële organisaties, zorgorganisaties en gemeenten te bundelen en op elkaar af te stemmen voorziet het Veiligheidshuis in deze combinatie. Zo worden (nieuwe) strafbare feiten verminderd en voorkomen.</p>
Regionaal Coördinatiepunt Nazorg ex-gedetineerden	<p>De gemeente Nieuwegein werkt samen met de gemeenten De Ronde Venen, Houten, Oudewater, Stichtse Vecht, Vianen, Woerden en IJsselstein aan een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de nazorg aan ex-gedetineerden. Dit doen wij samen in een Regionaal Coördinatiepunt Nazorg Ex-gedetineerden.</p>

**Bijlage II: Veiligheidsanalyse Gemeente
Nieuwegein 2011-2015**